

Σχετικά διεθνή νομικά πρότυπα

This work is licensed
under a

**ARTIP: Awareness Raising and Training Measures
for the Istanbul Protocol in Europe**

www.istanbulprotocol.info

Education and Culture DG

Lifelong Learning Programme

Εισαγωγή

Αυτό το κεφάλαιο εξετάζει ποιο είναι το νομικό πλαίσιο σε σχέση με τα βασανιστήρια και την κακομεταχείριση, και σε ποιες υποχρεώσεις είναι δεσμευμένα τα Κράτη. Συγκεκριμένοι, περιφερειακοί ή εσωτερικοί φορείς, των Η.Ε. που είναι αρμόδιοι για την τήρηση αυτών των υποχρεώσεων από τα Κράτη, επίσης θα εξεταστούν.

Σχετικά διεθνή νομικά πρότυπα

Α. Διεθνές Ανθρωπιστικό Δίκαιο

Α. Διεθνές Ανθρωπιστικό Δίκαιο

Οι τέσσερις **Συμβάσεις της Γένοβα** του 1949 και τα τρία Πρόσθετα Πρωτόκολλα τους είναι ο πυρήνας του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου, που επίσης ονομάζεται “το δίκαιο του πολέμου”.

Παρέχουν προστασία στους ανθρώπους που δεν παίρνουν μέρος σε μια διαμάχη, όπως πολίτες, τραυματισμένοι στρατιώτες ή αιχμάλωτοι πολέμου.

Α. Διεθνές Ανθρωπιστικό Δίκαιο

Οι τέσσερις Συμβάσεις απαγορεύουν τη χρήση βασανιστηρίων, και το Κοινό τους Άρθρο 3, το οποίο εφαρμόζει τους ίδιους κανόνες σε μη-διεθνείς διαμάχες, ομοίως απαγορεύει τα βασανιστήρια.

Τονίζει ότι “...οι παρακάτω πράξεις είναι και θα εξακολουθούν να απαγορεύονται σε οποιοδήποτε χρόνο και οποιοδήποτε τόπο οτιδήποτε σε σχέση με τα προαναφερθέντα άτομα: (α) βία στη ζωή και στον άνθρωπο, ιδίως φόννοι όλων των ειδών, ακρωτηριασμός, βάνανυση μεταχείριση και βασανιστήρια (b) το να παίρνουν ομήρους (c) προσβολή της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, ιδίως εξευτελιστική και ταπεινωτική μεταχείριση...”

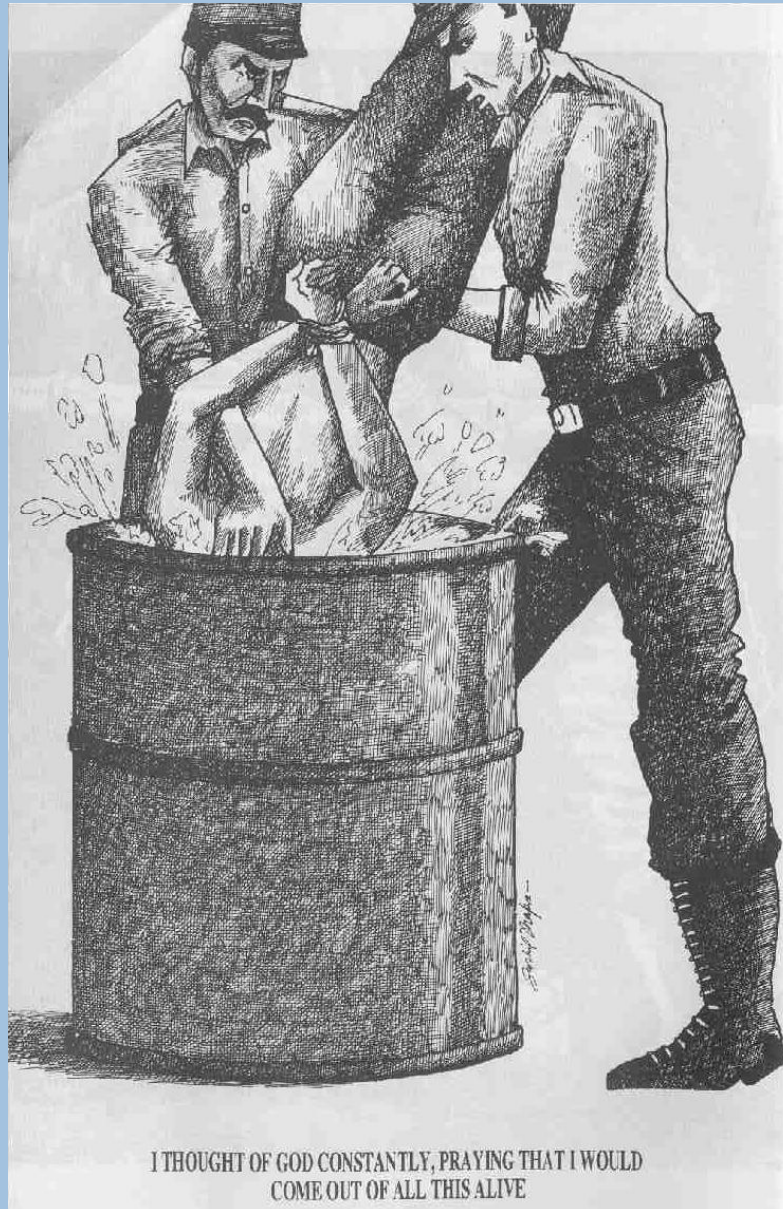
Σχετικά διεθνή νομικά πρότυπα
Β. ΤΑ ΗΝΩΜΕΝΑ ΕΘΝΗ

B. Ηνωμένα Έθνη

Δεσμευτικές διεθνείς Συμβάσεις του ΟΗΕ για την απαγόρευση και την πρόληψη των βασανιστηρίων και της κακομεταχείρισης:

- Οικουμενική Διακήρυξη για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα (ΠΔΑΔ) Άρθρο.5: “Κανείς δεν μπορεί να υποβληθεί σε βασανιστήρια”
- Διεθνές Σύμφωνο για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα (ΔΣΑΠΔ) Άρθρο.7: “Κανείς δεν μπορεί να υποβληθεί σε βασανιστήρια”
- Σύμβαση κατά των Βασανιστηρίων (ΣΚΒ) η κύρια δεσμευτική Συνθήκη του ΟΗΕ specifically focusing on the prohibition of torture

I THOUGHT OF GOD CONSTANTLY, PRAYING THAT I WOULD
COME OUT OF ALL THIS ALIVE

Β. Ηνωμένα Έθνη

- Το Προαιρετικό Πρωτόκολλο της Σύμβασης κατά των Βασανιστηρίων (ΠΠΣΒ) καθιερώνει ένα σύστημα ελεγκτικών και προληπτικών μέτρων
 - Υποεπιτροπή για την Πρόληψη των Βασανιστηρίων (ΥΠΒ)
 - Εθνικοί Προληπτικοί Μηχανισμοί (ΕΠΜ)
- Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού (ΣΔΠ) Άρθρο. 37: *“Κανένα παιδί δεν μπορεί να υποβληθεί σε βασανιστήρια”*
- Σύμβαση για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία (ΣΔΑΑ) Άρθρο. 15: *“αποτρέψτε άτομα με αναπηρία ... από το να υποβληθούν σε βασανιστήρια”*

B. Ηνωμένα Έθνη

- Σύμβαση για την Εξάλειψη όλων των Μορφών Διακρίσεων Κατά των Γυναικών (ΣΕΜΔΚΓ)
- Περιφερειακά Όργανα:
 - Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα (ΕΣΑΔ)
 - Αφρικανικός Χάρτης Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Δικαιωμάτων των Λαών (ΑΧΑΔΔΛ)
 - Αμερικανική Σύμβαση για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα (ΑΣΑΔ)

Σ.Ήπια Πρότυπα Δικαίου

Αυτά τα πρότυπα δεν είναι δεσμευτικά διά νόμου, αλλά αναπαριστούν κατευθύνσεις, κοινές σκέψεις των Κρατών που τις ανέπτυξαν. Η επιρροή τους είναι πολύ σημαντική και κάποιες από αυτές αποτελούν αναφορές, όπως το ΠΕΚΜΚ.

Σ. Ήπια Πρότυπα Δικαίου

Πρότυποι Ελάχιστοι Κανόνες για τη Μεταχείριση των Κρατουμένων(ΠΕΚΜΚ)

Διακήρυξη για την Προστασία όλων των Ατόμων από το να υποβάλλονται σε Βασανιστήρια ή Άλλους Τρόπους Σκληρής, Απάνθρωπης ή Ταπεινωτικής Μεταχείρισης ή Τιμωρίας

Κώδικας Δεοντολογίας για το Προσωπικό Επιβολής του Νόμου

Βασικές Αρχές για τη Χρήση Βίας και Πυροβόλων Όπλων από Μέλη των Σωμάτων Ασφαλείας

Αρχές Ιατρικής Δεοντολογίας

Σώμα Αρχών για την Προστασία Όλων των Προσώπων υπό Οποιαδήποτε Μορφή Κράτησης ή Φυλάκισης

Σ. Ήπια Πρότυπα Δικαίου

Βασικές Αρχές για τη Μεταχείριση των Φυλακισμένων

Βασικές Αρχές των Η.Ε και Κατευθυντήριες Γραμμές για το Δικαίωμα Προσφυγής και Αποκατάστασης για τα Θύματα Κατάφωρων

Παραβιάσεων του Διεθνούς Δικαίου για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα

Κατευθυντήριες Γραμμές για τη Μεταχείριση των Φυλακισμένων Γυναικών και

των Μη στερητικών Μέτρων της Ελευθερίας για τις Γυναίκες Παραβάτες (Bangkok Rules)

Κατευθυντήριες Γραμμές για το Ρόλο των Εισαγγελέων

1. Νομικές υποχρεώσεις για την πρόληψη βασανιστηρίων και κακομεταχείρισης

Τα κράτη είναι δεσμευμένα με υποχρεώσεις σχετικά με τα βασανιστήρια και την κακομεταχείριση , μεταξύ άλλων:

Να θεσπίζουν αποτελεσματική νομοθεσία, διοικητικά, δικαστικά ή άλλα μέτρα για την πρόληψη τέτοιων ενεργειών

Να μην επαναπροωθούν (να μην απελάσουν, να μην επιστρέφουν άτομα με τον ρίσκο να υποβληθούν σε βασανιστήρια)

Την ποινικοποίηση των ενεργειών βασανισμού

Άμεση και αμερόληπτη έρευνα των ισχυρισμών

Την εκπαίδευση προσωπικού επιβολής του νόμου και ιατρικού προσωπικού

Την απαγόρευση στοιχείων που αποκτήθηκαν κάτω από βασανισμό

Τη διασφάλιση του δικαιώματος των θυμάτων για αποκατάσταση/ επανόρθωση

2. Όργανα των Η.Ε και μηχανισμοί

Σώματα συνθήκης των Η.Ε.:

Επιτροπή του ΟΗΕ Ενάντια στα Βασανιστήρια

Υποεπιτροπή του ΟΗΕ για την Πρόληψη των Βασανιστηρίων

Επιτροπή για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα

Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Παιδιού

Επιτροπή για τα Δικαιώματα Ατόμων με Αναπηρία

Η Επιτροπή για την Εξάλειψη Όλων των Μορφών Διακρίσεων
Ενάντια στη Γυναίκα

2. Όργανα των Η.Ε. και μηχανισμοί

UN Charter-based Bodies :

Συμβούλιο των Η.Ε. για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα

Ειδικός Εισηγητής του ΟΗΕ για τα Βασανιστήρια

Ειδικός Εισηγητής του ΟΗΕ για τη Βία ενάντια στη Γυναίκα

Ομάδα Εργασίας για την Αυθαίρετη Κράτηση

Εθελοντικό Ταμείο των Η.Ε. για τα Θύματα Βασανιστηρίων

Σχετικά διεθνή νομικά πρότυπα

Σ. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ

Σ. Περιφερειακές Οργανώσεις

- Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων
- Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την Πρόληψη Βασανιστηρίων

- Αφρικανική Επιτροπή για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και τα Δικαιώματα των Λαών
- Αφρικανικό Δικαστήριο για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και τα Δικαιώματα των Λαών
- Επιτροπή για την Πρόληψη Βασανιστηρίων στην Αφρική
- Ειδικός Εισηγητής για τις Φυλακές και τις Συνθήκες Κράτησης στην Αφρική

- Διαμερικανική Επιτροπή για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα
- Παναμερικανικό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων
- Ειδικός Εισηγητής για τα Δικαιώματα των Ατόμων που Στερούνται την Ελευθερία τους στην Αμερική

Σχετικά διεθνή νομικά πρότυπα

D. ΤΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΠΟΙΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (ΔΠΔ)

D. ΤΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΠΟΙΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

Το **Καταστατικό της Ρώμης** του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου (ΔΠΔ) υιοθετήθηκε το 1998 στη Ρώμη και τέθηκε σε ισχύ το 2002.

Καθιερώνει την *πρώτη διεθνή μόνιμη δικαστική έρευνα και δίωξη* ατόμων για γενοκτονία, εγκλήματα πολέμου, εγκλήματα ενάντια στην ανθρωπότητα και το έγκλημα της επιθετικότητας όταν τα εθνικά δικαστήρια είναι ανήμπορα ή απρόθυμα να το κάνουν.

D. ΤΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΠΟΙΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

- Στο άρθρο 7 (1) (f), τα βασανιστήρια αναφέρονται ανάμεσα στα εγκλήματα ενάντια στην ανθρωπότητα και επίσης συμμερίζεται τον ορισμό των βασανιστηρίων όπως αυτός διευκρινίζεται στο CAT (Άρθρο 7 (2) (e)).
- Το άρθρο 8 (2) επίσης συμπεριλαμβάνει τα βασανιστήρια ως πιθανό έγκλημα πολέμου.